

motivaction
insights and strategy

Publieksmonitor pensioenen

Rapport - kwartaal 2, 2026

M260395

Daniëlle van Velzen
Bram van der Lelij

18-6-2026

Inhoud

Achtergrond	3
Het meten van vertrouwen	4
Dimensies van vertrouwen in pensioen	5
Ontwikkelingen in vertrouwen	6
Conclusies	7
Resultaten	
Vertrouwen	8
Kennis en perceptie	14
Gedrag	17
Communicatie	20
Pensioen aangepast o.b.v. nieuwe regels?	25
Bijlagen	
Tabellen	27
Onderzoeksverantwoording	50

motivaction
insights and strategy

Achtergrond

SZW informeert, samen met de sector, Nederlanders over de nieuwe regels voor pensioenen. Daarbij is het belangrijk om goed inzicht te hebben in het draagvlak voor het stelsel. Dit draagvlak wordt gedefinieerd als vertrouwen: vertrouwen in hoe pensioen geregeld is in Nederland, vertrouwen in de organisaties die dat geregeld hebben en het gevoel dat het zorgvuldig en eerlijk gaat.

Door middel van een publieksmonitor wil het Ministerie van SZW (sinds 2022) via vaste kwartaalmetingen inzicht krijgen in vertrouwen, kennis, houding en gedrag van Nederlanders ten aanzien van pensioenen. De monitor dient daarmee inzicht te bieden in de mate waarin de communicatiedoelen van SZW en de andere stakeholders worden gerealiseerd.

Sinds de (17e) meting - in kwartaal 1 van 2026 - voert Motivaction de publieksmonitor uit. Door deze overgang is er tussen kwartaal 4 2025 en kwartaal 1 2026 sprake van **een nieuwe 0-meting** door een verandering van meetmethode. Daardoor maken we tussen Q1 2026 en eerdere metingen geen vergelijking. Vanaf Q1 2026 en verder maken we wel een vergelijking over tijd.

In dit rapport tonen we de uitkomsten van de 18e meting. Na deze inleiding volgt een overzicht van de belangrijkste bevindingen. Vervolgens worden achtereenvolgens het vertrouwen, de kennis en perceptie, het gedrag van het publiek ten aanzien van het pensioenstelsel, de communicatie en aanpassing van het pensioen naar de nieuwe regels weergegeven. Dit rapport wordt afgesloten met een beknopte onderzoeksverantwoording.

De centrale vraag binnen dit onderzoek is:
In welke mate heeft het algemene publiek vertrouwen in het pensioenstelsel en de partijen die betrokken zijn bij de uitvoering ervan, hoe ontwikkelt dit vertrouwen zich in de tijd en hoe kunnen ontwikkelingen worden verklaard?

Te beantwoorden deelvragen in dit rapport:
<u>Kennis, beleving en gedrag</u>
- Wat is de kennis en perceptie van het publiek met betrekking tot het pensioenstelsel?
- Wat is de beleving en houding (waaronder het vertrouwen) van burgers met betrekking tot het pensioenstelsel?
- Wat doet het publiek in relatie tot het pensioenstelsel (informatie verzamelen, keuzes maken etc.)?

<u>Verklaren van verschillen en ontwikkelingen</u>
- Wat veroorzaakt de veranderingen op het gebied van kennis, beleving en gedrag in de tijd en welke rol speelt de publiekscampagne hierbij?
- In hoeverre zijn de gebruikte middelen gezien en hoe worden deze beoordeeld?
- Hoe verschillen de diverse doelgroepen van elkaar?

Het meten van vertrouwen

Vertrouwen is een complex en samengesteld begrip dat daarom niet goed met één vraag te meten is. Bij aanvang van deze monitor is er een vertrouwensconstruct ontwikkeld dat zijn theoretische basis kent in publicaties van o.a. Van Raaij (2009) en Moin (2021). Het construct bevat de volgende dimensies:

- Toereikend (doet wat het moet doen)
- Stabiel
- Eerlijk (integer, eerlijk verdeeld)
- Deelnemervriendelijk (goede bedoelingen)
- Identificatie (waardencongruentie)
- Communicatie (transparantie)

De dimensies zijn geoperationaliseerd tot stellingen (zie volgende pagina). Hierbij is samengewerkt met wetenschappers. Na de eerste meting is het vertrouwen geconstrueerd, gefinetuned en gevalideerd door middel van statistische technieken. De stellingen zijn voorgelegd in het online onderzoek en gescoord op een 5-puntsschaal (helemaal mee oneens -> helemaal mee eens).

In het hoofdstuk 'Vertrouwen' zijn de scores op de verschillende dimensies van vertrouwen weergegeven. Deze zijn tot stand gekomen door het bepalen van een gewogen gemiddelde van de scores op de stellingen die horen bij de betreffende dimensie. Het overall vertrouwen is vastgesteld door het berekenen van een gemiddelde score van de verschillende dimensies. De gewichten van de stellingen zijn bepaald aan de hand van factoranalyses. De scores zijn uiteindelijk genormaliseerd naar een schaal lopend van 1 tot 10 waarbij een score tussen 1 en 4 wordt beschouwd als 'weinig vertrouwen', een score tussen 4 en 7 als 'neutraal' en een score tussen 7 en 10 als 'veel vertrouwen'.

Doelgroep en subdoelgroepen

Voor dit onderzoek is er binnen de populatie Nederlanders van 18 jaar en ouder een steekproef getrokken waarbij onderstaande drie voor pensioen relevante subgroepen worden onderscheiden. De data zijn achteraf gewogen op leeftijd, regio, geslacht en opleiding, zodat de totale resultaten representatief zijn voor deze kenmerken.

1. Niet gepensioneerden tot 55 jaar. Voor deze groep ligt het pensioenmoment nog wat verder in de toekomst (58% van de bevolking in Nederland 18+)
2. Niet gepensioneerden, ouder dan 55 jaar. Voor deze groep geldt dat het pensioenmoment dichtbij komt (20% van de bevolking 18+)
3. Gepensioneerden (22% van de bevolking 18+).

Daarnaast wordt onderscheid gemaakt naar de mate waarin men financieel geletterd is. Deze onderverdeling is gemaakt op basis van het zelfgerapporteerde vermogen om financiële zaken te regelen en op orde te houden. Voor de groep hoog financieel geletterden geldt dat zij met vertrouwen vrijwel alle financiële zaken zelf kunnen regelen. De groep die wordt aangemerkt als gemiddeld financieel geletterd kan dit gedeeltelijk zelf maar spreekt ook onzekerheid uit met betrekking tot het regelen van een deel van de zaken. Voor de groep laag financieel geletterden geldt dat zij weinig vertrouwen hebben in het eigen kunnen als het gaat om het regelen en op orde houden van de financiële zaken. De drie genoemde groepen zijn aan het begin van deze monitor gedefinieerd door middel van een clusteranalyse.

Een nadere onderzoeksverantwoording staat in de bijlage.

Dimensies van vertrouwen in pensioen

Toereikend

- Het pensioen is waardevast, dat wil zeggen dat het er rekening mee houdt dat het leven steeds duurder wordt
- Het pensioen is goed afgestemd op wat je nodig hebt als je met pensioen gaat
- De manier waarop pensioenen geregeld worden, gaat uit van wat het beste is voor de mensen die werken en de mensen die gepensioneerd zijn

Stabiel

- De partijen die in Nederland over pensioenen gaan, zullen niet zomaar omvallen
- Er is voldoende geld om mij vanaf het ingaan van mijn pensioen de rest van mijn leven pensioen uit te betalen*
- De manier waarop we pensioenen in Nederland hebben geregeld is toekomstbestendig

Eerlijk

- Bij het pensioen wordt er netjes en zorgvuldig omgegaan met de pensioenbetalingen
- De manier waarop pensioenen in Nederland zijn geregeld, is eerlijk
- Bij het pensioen is op een eerlijke manier rekening gehouden met wat het beste is voor ouderen en jongeren

Deelnemervriendelijk

- Partijen die betrokken zijn bij het pensioen zijn goed bereikbaar voor vragen
- Ik krijg eerlijke informatie over pensioen

Identificatie

- Ik voel me verbonden met de partijen die over pensioenen gaan
- De manier waarop pensioenen geregeld worden is goed voor mens, milieu en de samenleving
- Het pensioengeld wordt verstandig belegd zonder dat daarbij te grote risico's worden genomen

Duidelijke communicatie

- Pensioen wordt uitgelegd op een manier die ik begrijp
- De informatie die je ontvangt over je pensioen is duidelijk en begrijpelijk

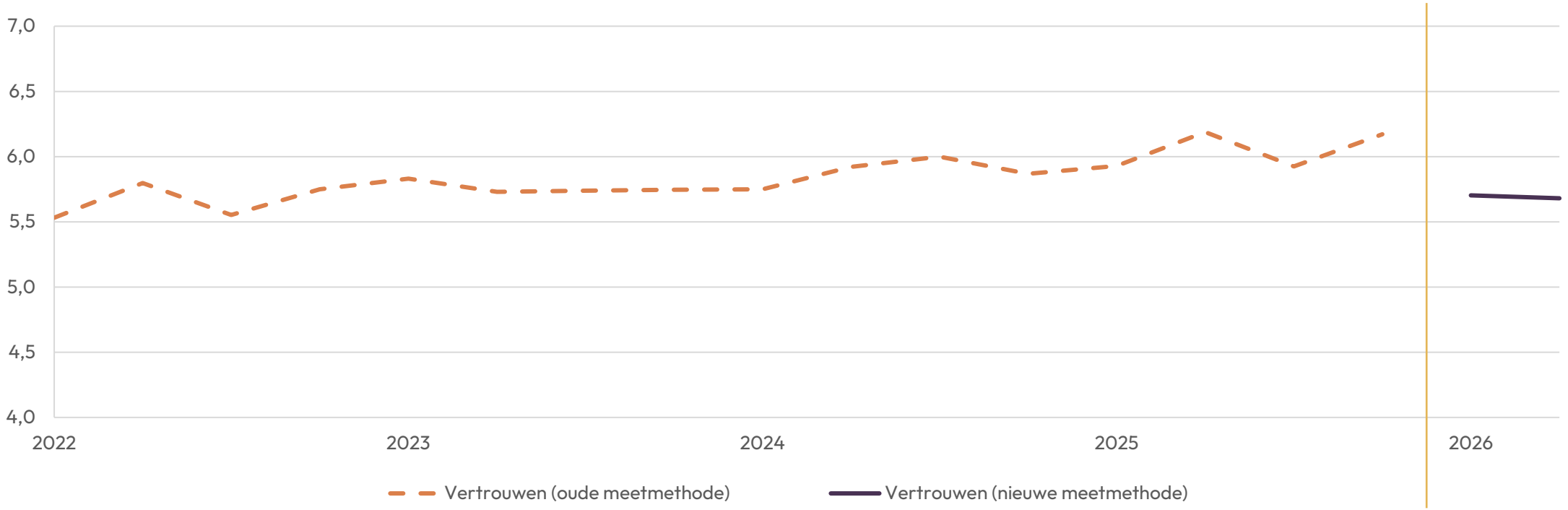
**Deze stelling is in kwartaal 2 gewijzigd. De stelling was eerst "er is voldoende geld om mij tot mijn dood pensioen uit te betalen"*

Ontwikkelingen in vertrouwen

Ontwikkelingen over tijd

We laten in dit rapport de laatste 2 metingen zien, in plaats van de laatste 4 metingen. Dit komt door de nieuwe 0-meting van kwartaal 1 2026. Ook doen we geen uitspraken over veranderingen ten opzichte van metingen in 2025 of eerder. Veranderingen tussen kwartaal 1 en 2 2026 tonen we met groene pijlen: ⇧ voor een stijging en rode pijlen: ⇩ voor een daling.

Hieronder zie je de ontwikkelingen van het vertrouwen in pensioen in Nederland over tijd. Hierin is het effect van de andere meetmethode zichtbaar.

Link naar tabel vertrouwen pensioenstelsel over tijd

= Nieuwe 0-meting door andere meetmethode

Conclusie

Nederlanders zijn voornamelijk neutraal over pensioen in Nederland. Over het algemeen zijn Nederlanders niet actief met hun pensioen bezig. Ze weten ook minder vaak dan vorig kwartaal dat er een stelselwijziging plaatsvindt.

Vertrouwen in het pensioen in Nederland is nog steeds neutraal: gemiddeld 5,7 (op een schaal van 1 t/m 10)

Het vertrouwen van Nederlanders in pensioenen in Nederland is over het algemeen neutraal. Over de onderliggende dimensies zijn Nederlanders eveneens neutraal. Dit beeld is onveranderd ten opzichte van vorig kwartaal.

De diverse doelgroepen verschillen van elkaar in hun vertrouwen: gepensioneerden en hoog financieel geletterden hebben relatief veel vertrouwen, terwijl 18-55 jarigen en laag financieel geletterden relatief weinig vertrouwen hebben. Ook dit beeld is onveranderd.

Een derde zegt altijd alle brieven en e-mails te openen en te lezen die ze ontvangen van hun pensioenfonds(en) of elk jaar te bekijken hoe hun pensioen ervoor staat

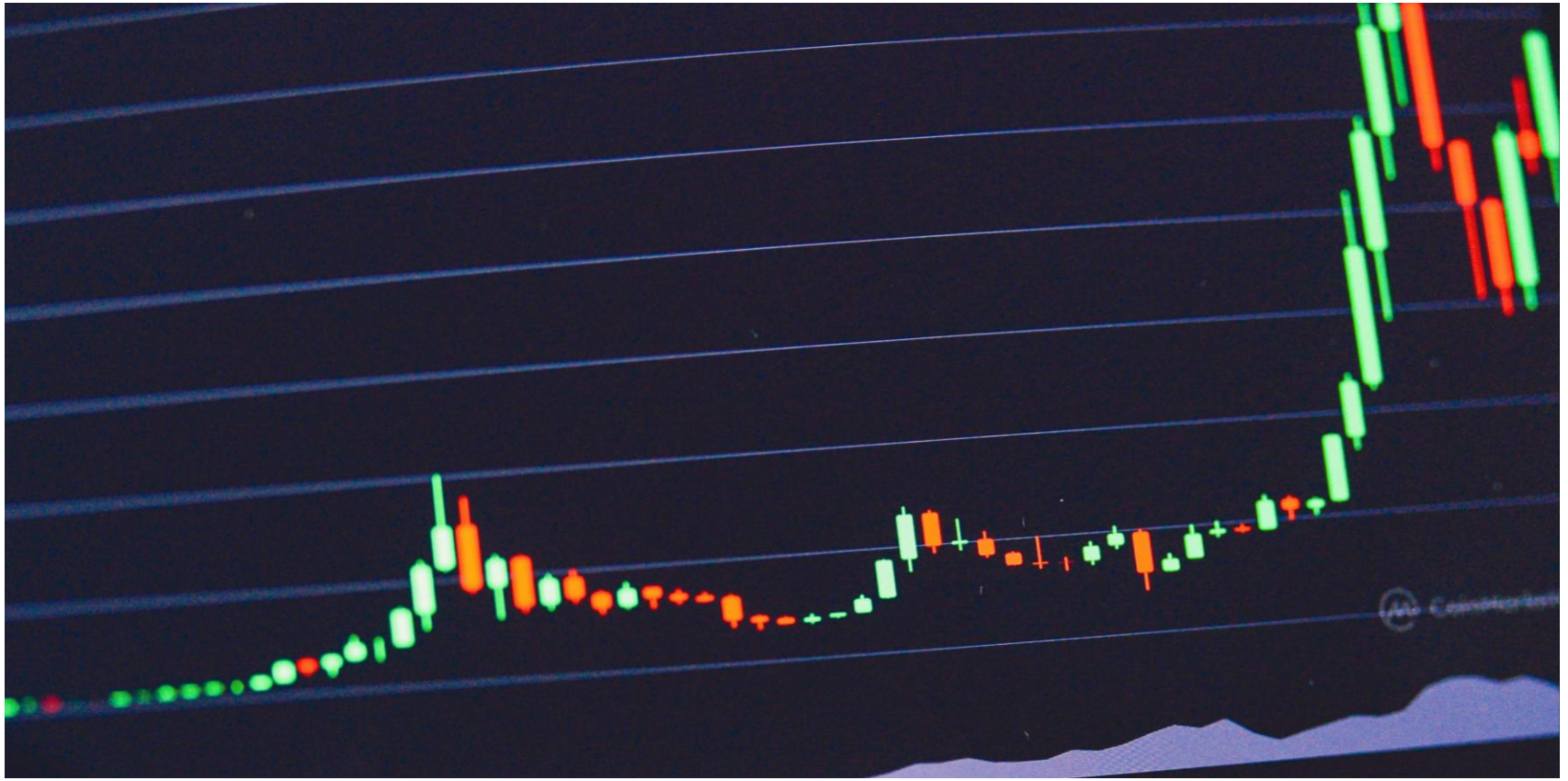
Net als vorig kwartaal zijn Nederlanders op verschillende manieren bezig met hun pensioen. Een derde van Nederlanders geeft aan altijd alle brieven en e-mails te openen en te lezen die ze ontvangen van hun pensioenfonds(en) en elk jaar te bekijken hoe hun pensioen ervoor staat. Een kwart geeft aan zelf wel eens iets te veranderen aan hun pensioen. Verder zegt vier op de tien de afgelopen 6 maanden op een andere manier bezig te zijn geweest met hun pensioen. Dit gedrag is niet veranderd ten opzichte van vorig kwartaal.

Meerderheid is er bekend mee dat er dingen veranderen aan het pensioen in Nederland

Twee derde van de Nederlanders zegt bekend te zijn met de pensioenstelselwijziging. Dit is een kleiner aandeel dan vorig kwartaal (zeven tiende). Nederlanders die hiermee bekend zijn, hebben hier vooral over gehoord via hun pensioenfonds/-verzekeraar of via het nieuws. Het televisienieuws was dit kwartaal minder vaak de nieuwsbron, en nieuwsapps en nieuws op sociale media waren dit juist vaker.

Volgens een kwart van de Nederlanders is hun eigen pensioen al aangepast naar de nieuwe regels

Volgens een kwart van Nederlanders is hun eigen pensioen aangepast volgens de nieuwe pensioenregels. Dit is niet veranderd ten opzichte van vorig kwartaal. Of hun pensioen daadwerkelijk al is aangepast, weten we niet zeker. Vier op de tien weet niet of hun pensioen al is aangepast. Gepensioneerden en gemiddeld financieel geletterden geven vaker dan de andere groepen aan dat hun pensioen al is aangepast. 18-55 jarigen en laag financieel geletterden zeggen vaker niet te weten of hun pensioen is aangepast.

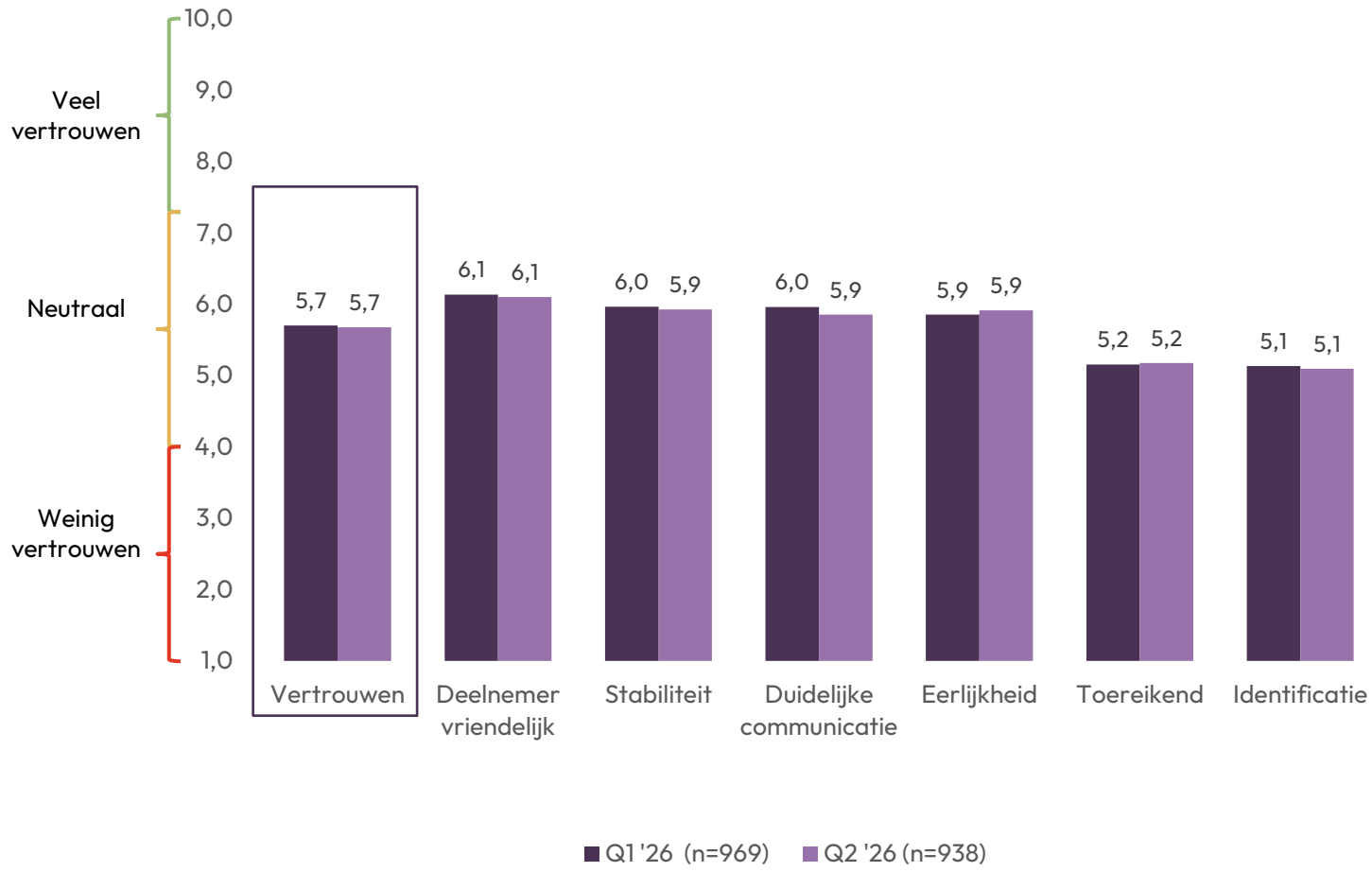
Resultaten

Vertrouwen

Vertrouwen in pensioen in Nederland is gelijk gebleven: gemiddeld 5,7 op een schaal van 1 t/m 10

Zowel het vertrouwen in pensioen in Nederland als de onderliggende dimensies worden neutraal beoordeeld. Nederlanders geven gemiddeld een 5,7 op de vertrouwensschaal (van 1 t/m 10). De dimensie *deelnemervriendelijk* wordt het hoogst beoordeeld, met gemiddeld een 6,1 en de dimensie *identificatie* het laagst met een 5,1.

Het vertrouwen in pensioen en de onderliggende dimensies zijn gelijk gebleven ten opzichte van vorig kwartaal.

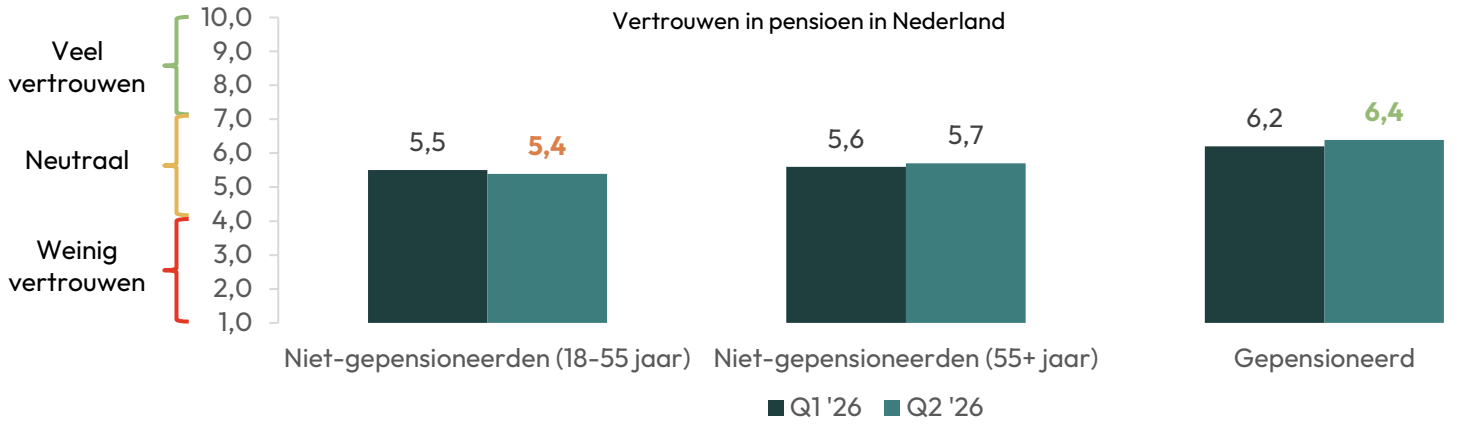
Link naar tabel vertrouwen pensioenstelsel

Gepensioneerden en hoog financieel geletterden vertrouwen er meer op dat het pensioen in Nederland goed geregeld is

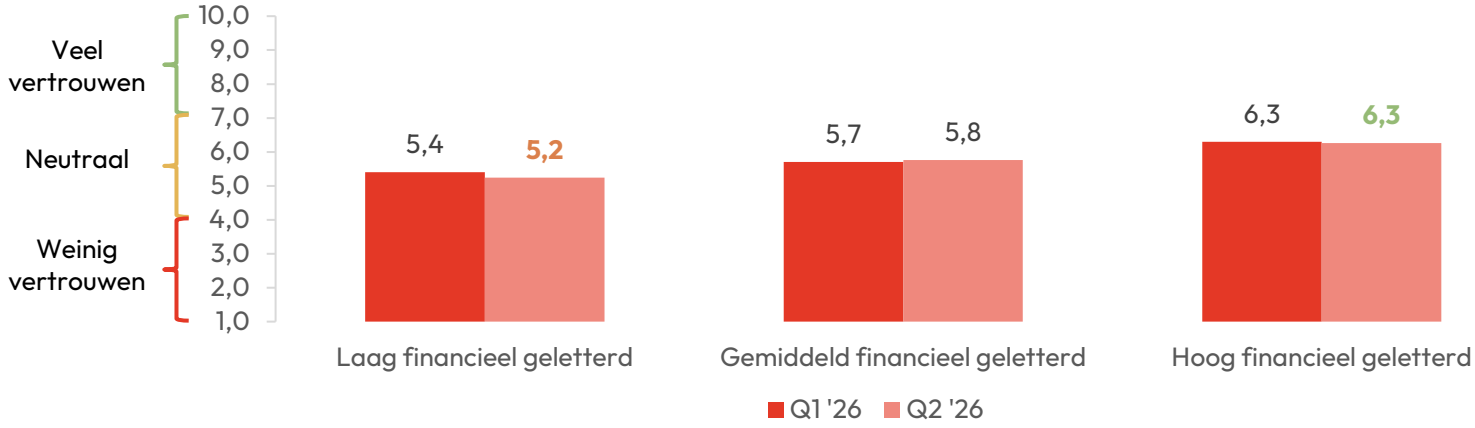
Onder de verschillende doelgroepen valt op dat de gepensioneerden (6,4) en hoog financieel geletterden (6,3) meer vertrouwen hebben dan andere Nederlanders dat het pensioen in Nederland goed is geregeld.

Dit vertrouwen is juist lager onder 18-55 jarigen (5,4) en laag financieel geletterden (5,2).

Vorig kwartaal zagen we hetzelfde beeld.

Link naar tabel vertrouwen pensioenstelsel wel/niet gepensioneerd

Link naar tabel vertrouwen pensioenstelsel mate van financieel geletterdheid

Groen = significant hoger t.o.v. de rest van Nederland
Oranje = significant lager t.o.v. de rest van Nederland

Wat maakt dat men wel of geen vertrouwen heeft?

Gebrek aan vertrouwen komt vooral voort uit onzekerheid over de toekomst, wantrouwen in overheid en politiek, angst voor beleggingsrisico en generatie-oneerlijkheid

Respondenten zijn gevraagd om het eigen vertrouwensoordeel toe te lichten. Op deze en de volgende twee pagina's is een samenvatting weergegeven van de meest genoemde en typerende onderbouwingen per vertrouwenscategorie. We zien in de toelichtingen dat het nieuwe pensioenstelsel regelmatig wordt benoemd.

Weinig tot geen vertrouwen (score 1 tot 4): 12%

Onzekerheid over de toekomst
Respondenten ervaren het pensioenstelsel als fundamenteel onzeker. Ze twijfelen of er überhaupt nog pensioen zal zijn, en zo ja: of het voldoende is om van te leven.

Quotes:
- *"Ik denk dat er voor mijn en toekomstige generaties niet genoeg geld zal zijn."*
- *"Is er genoeg geld om straks van te kunnen leven?"*
- *"Vergrijzing, gaat nooit voldoende zijn in een steeds duurder wordende maatschappij."*

Wantrouwen richting overheid en politiek
Een deel van de respondenten gelooft dat politieke beslissingen of ingrepen in pensioenfondsen het systeem ondermijnen. Men vreest dat de overheid regels verandert, geld uit pensioenfondsen haalt of het systeem niet in het belang van burgers beheert.

Quotes:
- *"De regering is niet te vertrouwen. Kok en Lubbers hebben miljarden uit onze pot gestolen en straks gaat de EU graaien."*
- *"De overheid wil er alleen maar op bezuinigen en is niet bezig met wat het beste is voor de mensen."*
- *"Omdat alles constant verandert."*

Risicovolle beleggingen
Respondenten vinden het problematisch dat pensioen afhankelijk is van financiële markten. Ze hebben het idee dat er te veel risicovolle beleggingen worden gedaan met het pensioengeld.

Quotes:
- *"Pensioen wordt te veel met het geld gegokt en uitbetaling minder."*
- *"de nieuwe pensioenregels hebben als gevolg dat we nu een casino pensioen hebben."*
- *"Omdat het afhankelijk geworden is van het gedrag op de beurs van de grote beleggers."*

Pensioenleeftijd en generatie-oneerlijkheid
Een terugkerend punt is dat mensen steeds langer moeten werken en dat jongere generaties mogelijk slechter af zijn. Respondenten ervaren het systeem als oneerlijk verdeeld tussen generaties of vinden de pensioenleeftijd te hoog.

Quotes:
- *"Omdat de pensioenleeftijd verder wordt opgerekt."*
- *"Het lijkt vooral te zijn gericht op de babyboomers. De rest mag tot zijn dood werken."*
- *"Mensen moet voortaan (bijna onmogelijk) werken tot ze 67, 68, 69, 70 jaar zijn."*

Neutrale houding komt voort uit onduidelijkheid, onzekerheid en structurele druk door vergrijzing

Neutraal (score 4 tot 7): 69%

Onzekerheid over toekomst en nieuwe pensioenstelsel
Respondenten geven aan dat het huidige systeem redelijk werkt, maar dat de toekomst onduidelijk is. De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel zorgt voor afwachtende houdingen: men wil eerst zien hoe het uitpakt.
Quotes:

- *"Ik moet nog zien hoe het nieuwe stelsel werkt."*
- *"Het lijkt nu goed geregeld, maar pas over heel lang ga ik zelf met pensioen."*
- *"Het nieuwe systeem staat echt nog in de kinderschoenen."*

Gebrek aan kennis of betrokkenheid
Veel neutrale antwoorden komen voort uit beperkte kennis over pensioenen. Respondenten geven aan dat ze het systeem complex vinden of zich er nog niet in hebben verdiept.

Quotes:

- *"Ik weet er niet voldoende van."*
- *"Ik weet niet hoe het over 30 jaar is."*
- *"Ik verdiep me er niet zo zeer in en ga ervan uit dat het goed geregeld is."*

Complexiteit en onduidelijkheid van het systeem
Een groot deel van de respondenten vindt het pensioenstelsel moeilijk te begrijpen. Complex jargon, veel regels en beperkte transparantie maken het lastig om vertrouwen of wantrouwen goed te onderbouwen.

Quotes:

- *"Onduidelijk en zeer ingewikkeld."*
- *"Ik krijg er geen grip op. Snap nog steeds niet hoe het nu precies uit zal pakken."*
- *"Het is allemaal zo onduidelijk dat ik er geen garen van kan spinnen."*

Structurele druk door vergrijzing en economische ontwikkelingen
Respondenten zien maatschappelijke trends als mogelijke risico's voor het stelsel. Vergrijzing, inflatie en een veranderende arbeidsmarkt worden genoemd als factoren die de toekomst onzeker maken.

Quotes:

- *"Ik ben er niet zeker van dat het dalende aantal werkenden en het stijgende aantal gepensioneerden in de toekomst een goede pensioenregeling kunnen garanderen."*
- *"Leven wordt snel duurder, mensen worden ouder."*
- *"Meer mensen en te weinig geld voor dure leven door hoge belasting op o.a. eten."*

Vertrouwen in de basis
Respondenten geven aan in de basis vertrouwen te hebben in hoe dit soort zaken doorgaans worden geregeld in Nederland en ook vertrouwen te hebben in de betrokken partijen.

Quotes:

- *"De meeste dingen in Nederland zijn goed geregeld."*
- *"Het pensioen wordt geregeld door de vakbonden werkgevers en overheid."*
- *"Er is goed toezicht op en er gelden duidelijke regels voor de risico's."*

Wat maakt dat men wel of geen vertrouwen heeft?

Volgens de groep met (veel) vertrouwen is het Nederlandse pensioenstelsel goed geregeld

Veel vertrouwen (score 7 tot 10): 19%

Sterk toezicht en duidelijke regels
Respondenten met veel vertrouwen verwijzen vaak naar toezicht door overheid en toezichthouders. Het bestaan van regels, controlemechanismen en toezichtinstanties geeft het gevoel dat het systeem stabiel en betrouwbaar is.

Quotes:
- *"Omdat dit ook gereguleerd en gecontroleerd wordt door overheidsinstanties."*
- *"Er zijn voldoende instanties die hierop toezicht houden"*
- *"De pensioenfondsen staan onder toezicht van de DNB."*

Goede reputatie van Nederlandse pensioenstelsel
Veel respondenten vergelijken Nederland met andere landen en zien het stelsel als internationaal sterk. De lange historie en internationale reputatie van het Nederlandse systeem dragen bij aan vertrouwen.

Quotes:
- *"Het is één van de beste pensioensystemen vergeleken met andere landen."*
- *"Nederlands stelsel schijnt beste in Europa te zijn."*
- *"Pensioenregelingen in Nederland worden beschouwd als één van de beste in de wereld."*

Positieve persoonlijke ervaringen met pensioen
Respondenten die al pensioen ontvangen, noemen vaak hun eigen ervaring als bewijs dat het systeem werkt. Regelmatige uitbetaling, stabiele inkomsten en goede ervaringen met pensioenfondsen versterken het vertrouwen.

Quotes:
- *"Ik ontvang al 13 jaar pensioen."*
- *"Wij ontvangen een pensioen waar we goed van kunnen leven en altijd strikt op tijd."*
- *"Tot nu toe gaat de uitbetaling van mijn pensioen uitstekend."*

Professionaliteit van pensioenfondsen en deskundigheid
Respondenten noemen vaak de expertise van pensioenfondsen en beheerders. Het idee dat financiële professionals het vermogen beheren, geeft vertrouwen dat het geld goed wordt beheerd.

Quotes:
- *"Pensioenfondsen zijn betrouwbaar."*
- *"Solide organisaties met zeer deskundige mensen."*
- *"Pensioenfondsen weten wat ze doen en hoe ze met het geld van deelnemers moeten omgaan."*

Resultaten

Kennis en perceptie

Geen verandering in kennis en perceptie: meeste misvatting over pensioenbeschikbaarheid voor jongeren en zzp'ers

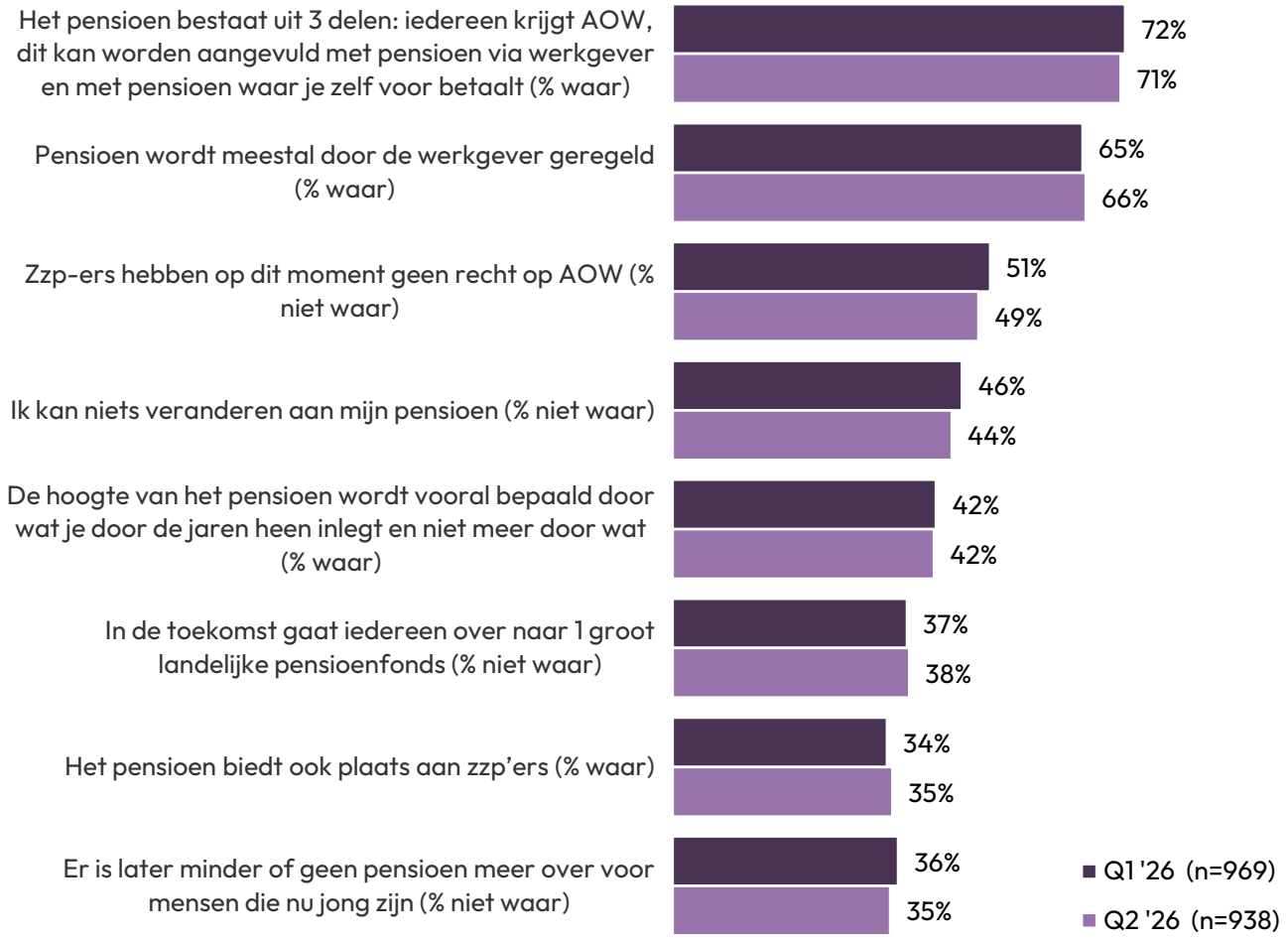
Bij de start van de monitor zijn er stellingen ontwikkeld om te toetsen welke kennis mensen van pensioen hebben. Twee stellingen meten echter meer de beeldvorming dan kennis. Ten eerste de stelling dat pensioen meestal door de werkgever geregeld wordt; die is niet waar voor wat betreft de eerste en derde pijler van pensioen en voor wat betreft de tweede pijler kan ook gezegd worden dat een pensioenfonds, verzekeraar of –uitvoerder dit regelt. Ten tweede is op dit moment niet voor iedereen het geval dat de pensioenhoogte bepaald wordt door de inleg en is dit voor de eerste pijler sowieso niet het geval.

Met de stellingen hiernaast toetsen we dus kennis en beeldvorming over pensioen en of dat in de loop der tijd verandert. In de grafiek zie je het percentage dat deze specifieke perceptie in 2026 heeft.

Het meest bekend is dat het pensioen uit 3 delen bestaat: 72% van Nederlanders weet dit. Daarnaast denkt twee derde (65%) dat het pensioen meestal door de werkgever wordt geregeld.

Het minst vaak nemen Nederlanders (correct) aan dat het *niet* vast staat dat er voor jonge mensen later minder of helemaal geen pensioen is (35%) en dat het pensioen ook plaats biedt aan zzp'ers (35%) .

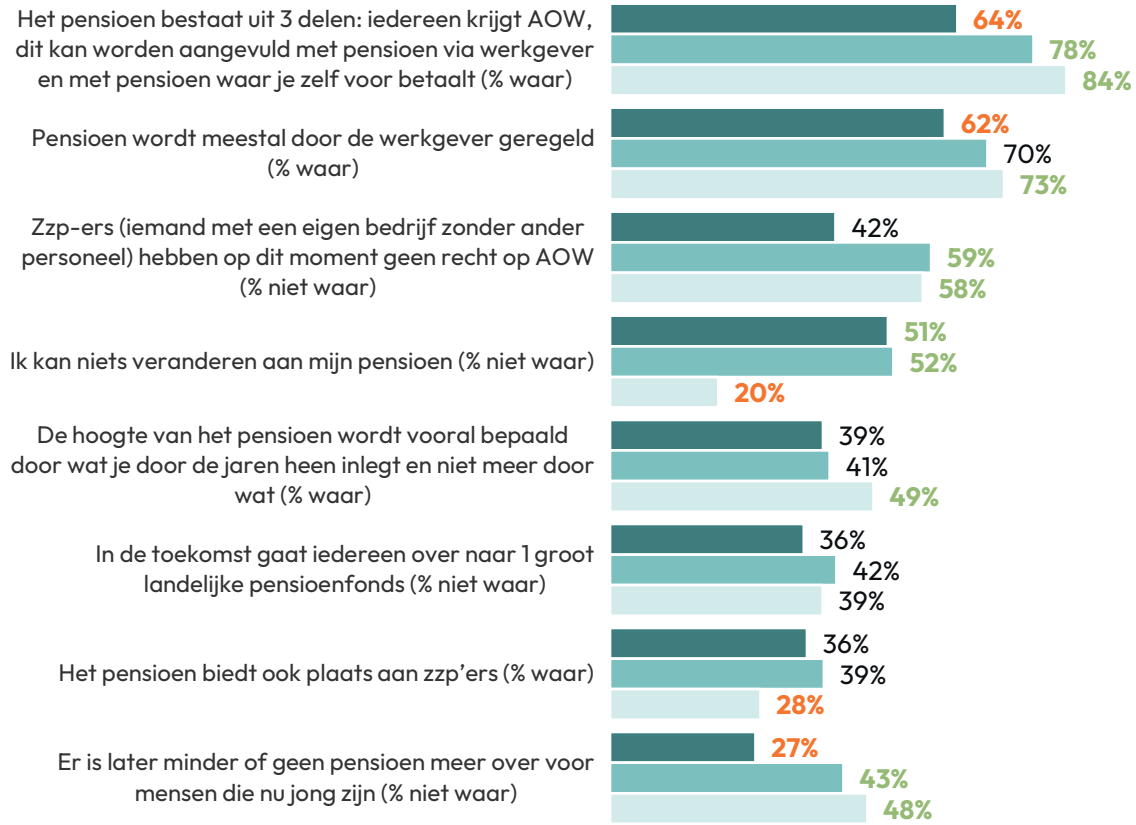
Het beeld en de kennis die Nederlanders hebben van pensioen zijn niet veranderd ten opzichte van vorig kwartaal.

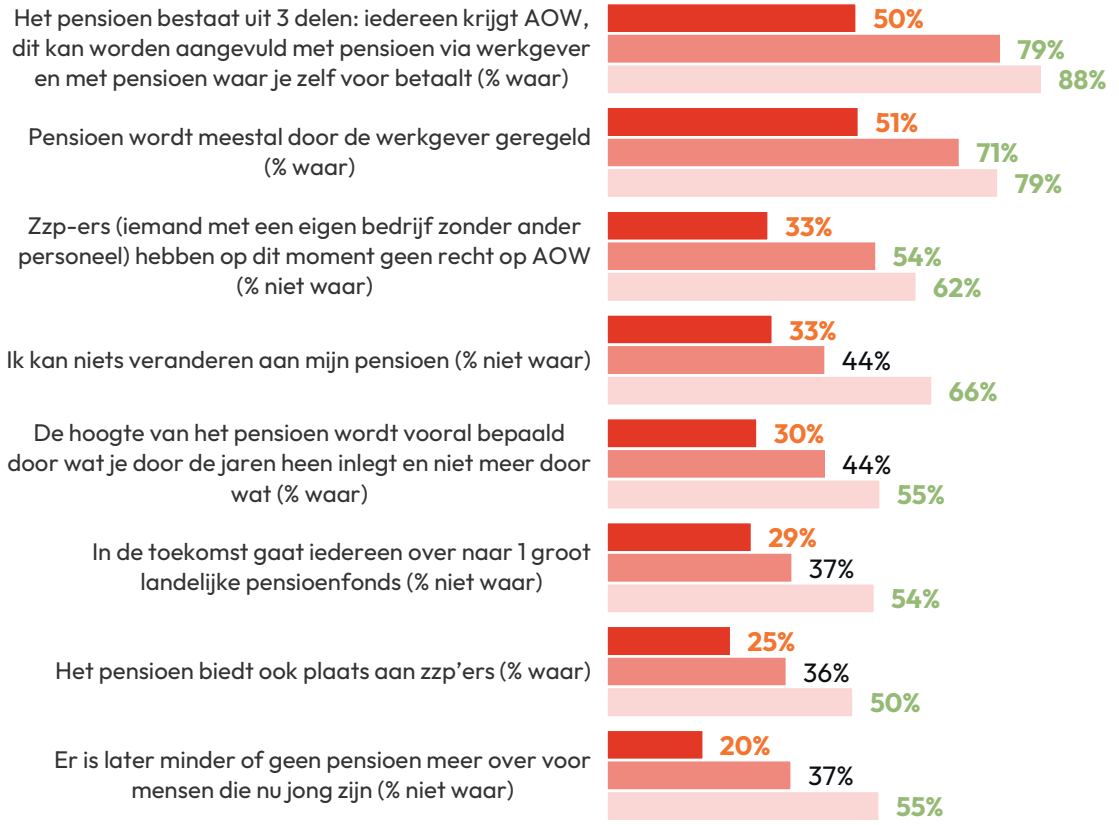
Link naar tabel bekendheid pensioen

Gepensioneerden en hoog- en gemiddeld financieel geletterden hebben een correcter beeld van het pensioenstelsel

Hieronder staat een aantal uitspraken over pensioen. Kun je aangeven of deze uitspraken waar of niet waar zijn?

Link naar tabel bekendheid pensioen wel/niet gepensioneerd

Link naar tabel bekendheid pensioen mate van financieel geletterdheid

Groen = significant hoger t.o.v. de rest van Nederland
Oranje = significant lager t.o.v. de rest van Nederland

Resultaten

Gedrag

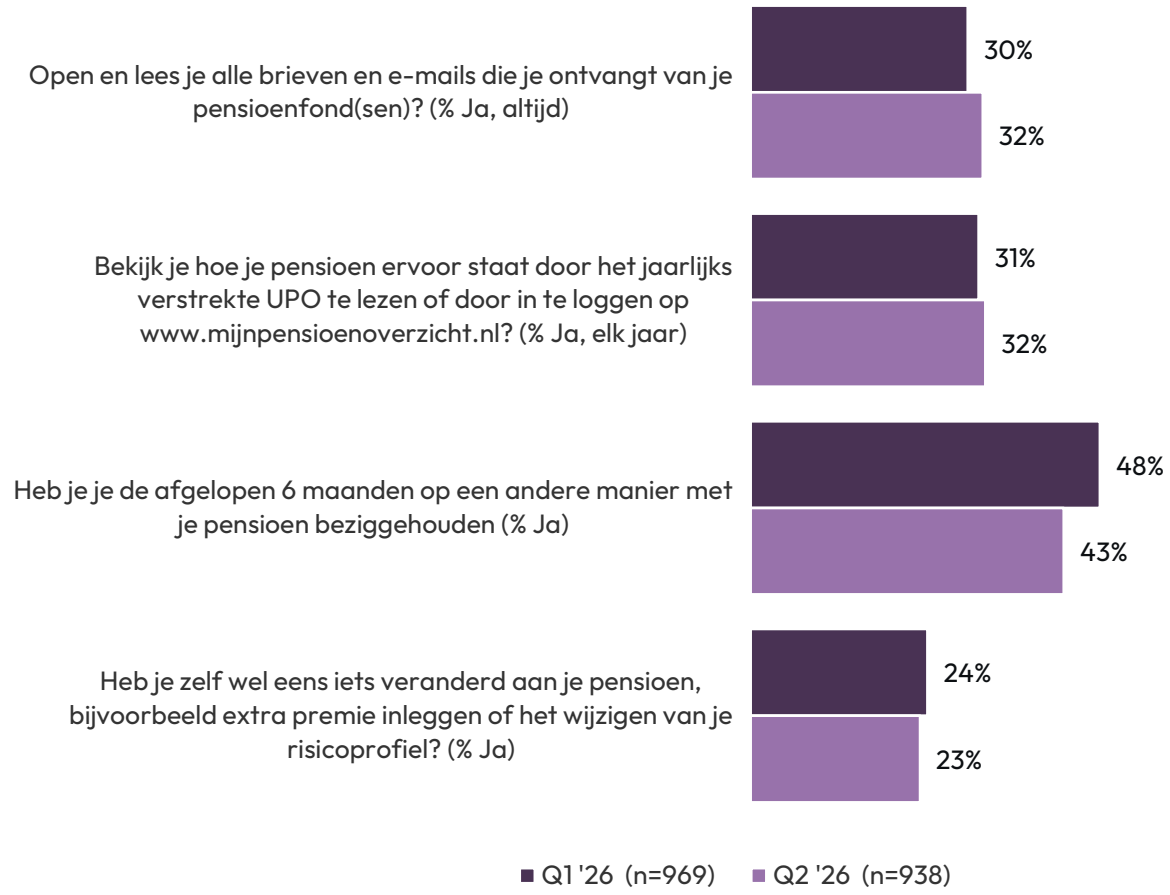
Gedrag blijft onveranderd ten opzichte van vorig kwartaal: een derde zegt altijd alle brieven en e-mails (32%) te lezen en elk jaar te bekijken hoe hun pensioen ervoor staat (32%)

Nederlanders zijn op verschillende manieren bezig met hun pensioen. Een derde van de Nederlanders (32%) geeft aan altijd alle brieven en e-mails te openen en te lezen die ze ontvangen van hun pensioenfonds(en) (32%) en elk jaar te bekijken hoe hun pensioen ervoor staat (32%).

Een kwart (23%) geeft aan zelf wel eens iets te veranderen aan hun pensioen.

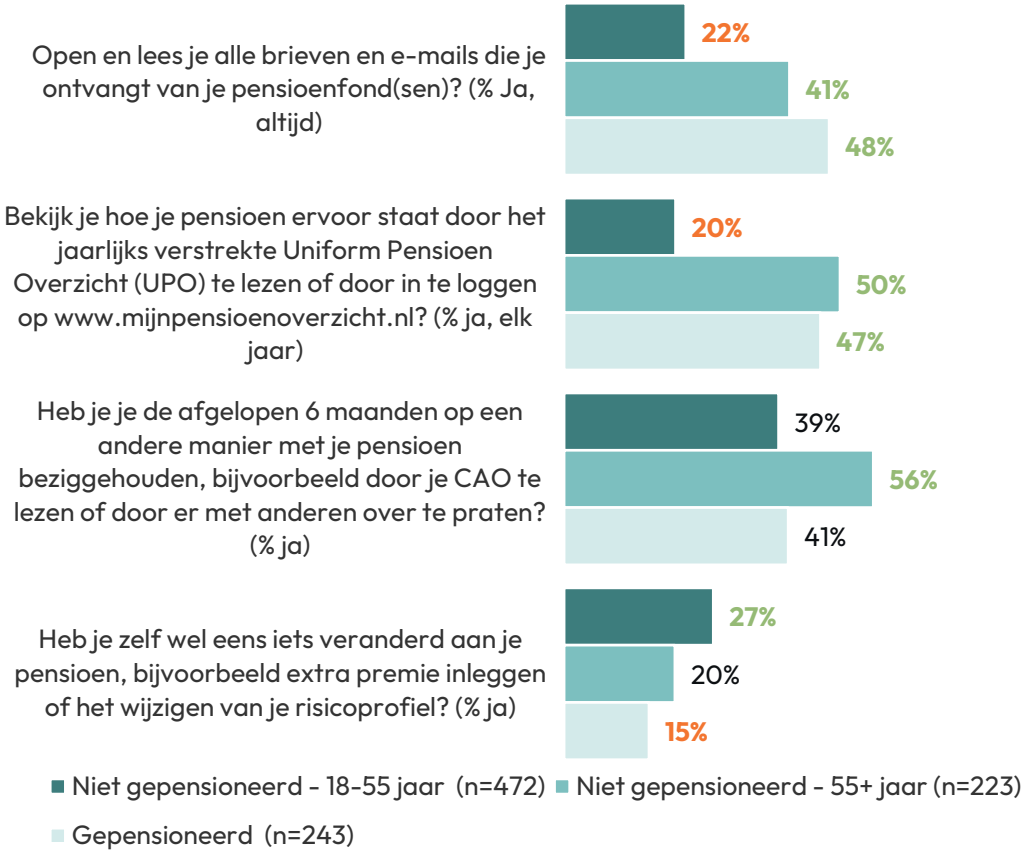
Verder zegt vier op de tien (43%) de afgelopen 6 maanden op een andere manier bezig te zijn geweest met hun pensioen.

Dit gedrag is niet veranderd ten opzichte van vorig kwartaal.

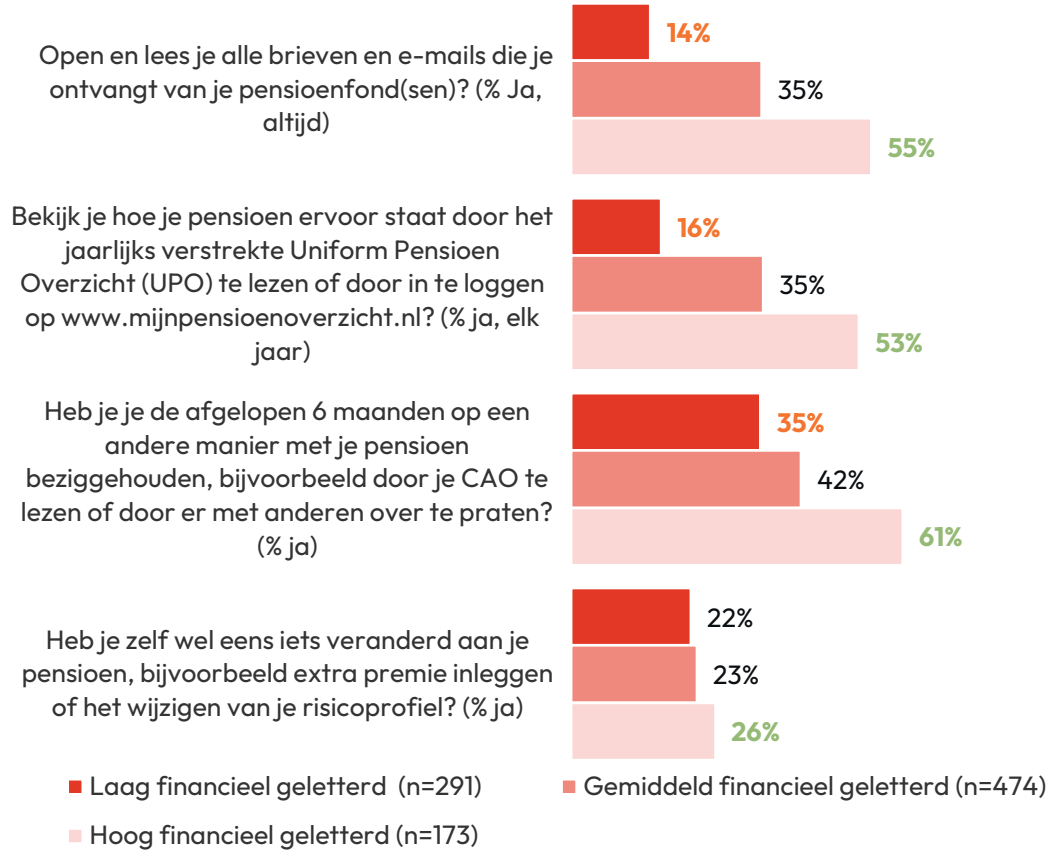

Link naar tabel gedrag

Laag financieel geletterden en 18-55 jarigen houden berichtgeving en het pensioenoverzicht minder actief bij en houden zich ook minder op andere manieren bezig met pensioen

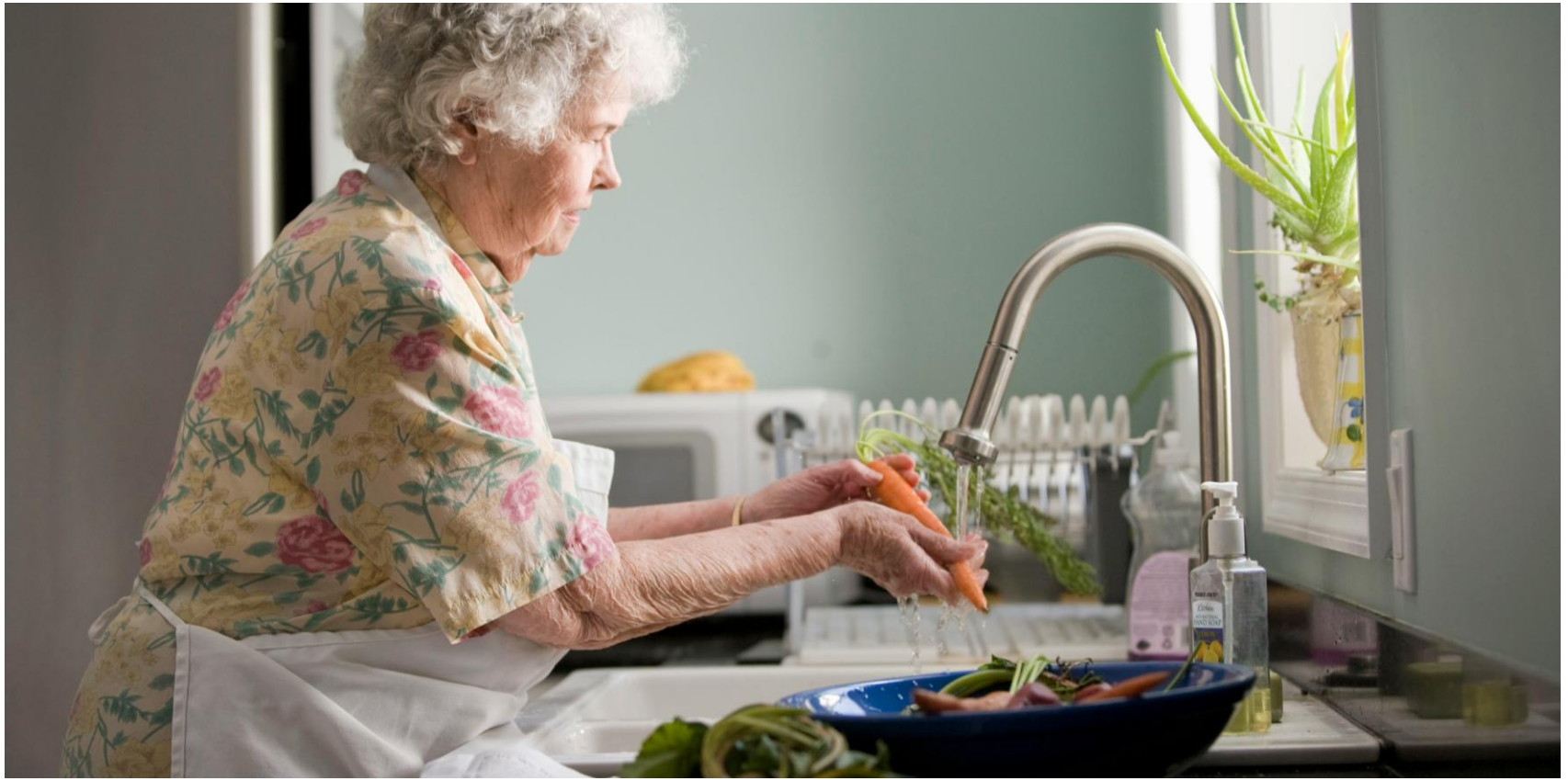

Link naar tabel gedrag wel/niet gepensioneerd

Link naar tabel gedrag mate van financieel geletterdheid

Groen = significant hoger t.o.v. de rest van Nederland
Oranje = significant lager t.o.v. de rest van Nederland

Resultaten

Communicatie

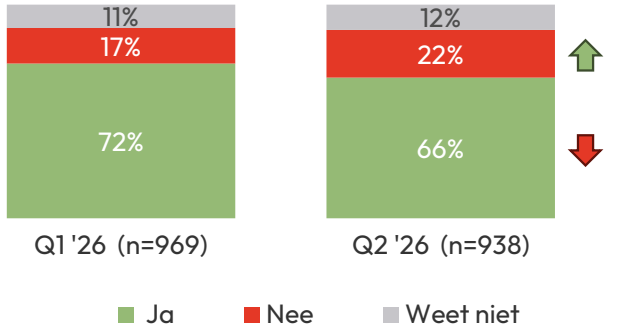
Minder Nederlanders zeggen bekend te zijn met de stelselwijziging dan vorig kwartaal: twee op de drie zeggen er bekend mee te zijn

Twee derde (66%) van de Nederlanders zegt bekend te zijn met de pensioenstelselwijziging. Dit wil zeggen dat ze bekend zijn met het feit dat er dingen veranderen.

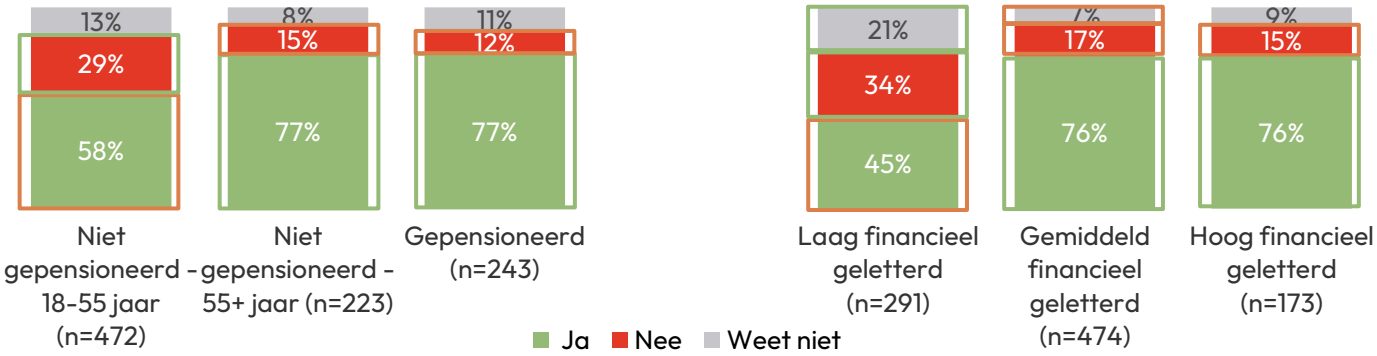
Dit aandeel is lager dan vorig kwartaal: toen gaf zeven op de tien (72%) aan hier bekend mee te zijn.

De bekendheid met de wijziging ligt lager onder 18-55 jarigen (58%) en laag financieel geletterden (45%).

Het kabinet heeft samen met werknemers- en werkgeversorganisaties in 2019 een pensioenakkoord gesloten met afspraken over pensioenen en AOW. Deze nieuwe afspraken moeten het pensioenstelsel transparanter en persoonlijker maken. Ben jij bekend met het feit dat er dingen veranderen aan het pensioen in Nederland?

Link naar tabel bekend met veranderingen

Link naar tabel wel/niet gepensioneerd

Link naar tabel mate van financieel geletterdheid

= significant hoger t.o.v. vorig kwartaal
= significant lager t.o.v. vorig kwartaal

Groen = significant hoger t.o.v. de rest van Nederland
Oranje = significant lager t.o.v. de rest van Nederland

Eigen pensioenfonds/-verzekeraar en het nieuws zijn de belangrijkste bron; nieuwsapps of radionieuws vaker nieuwsbron dan vorig kwartaal en televisienieuws minder vaak

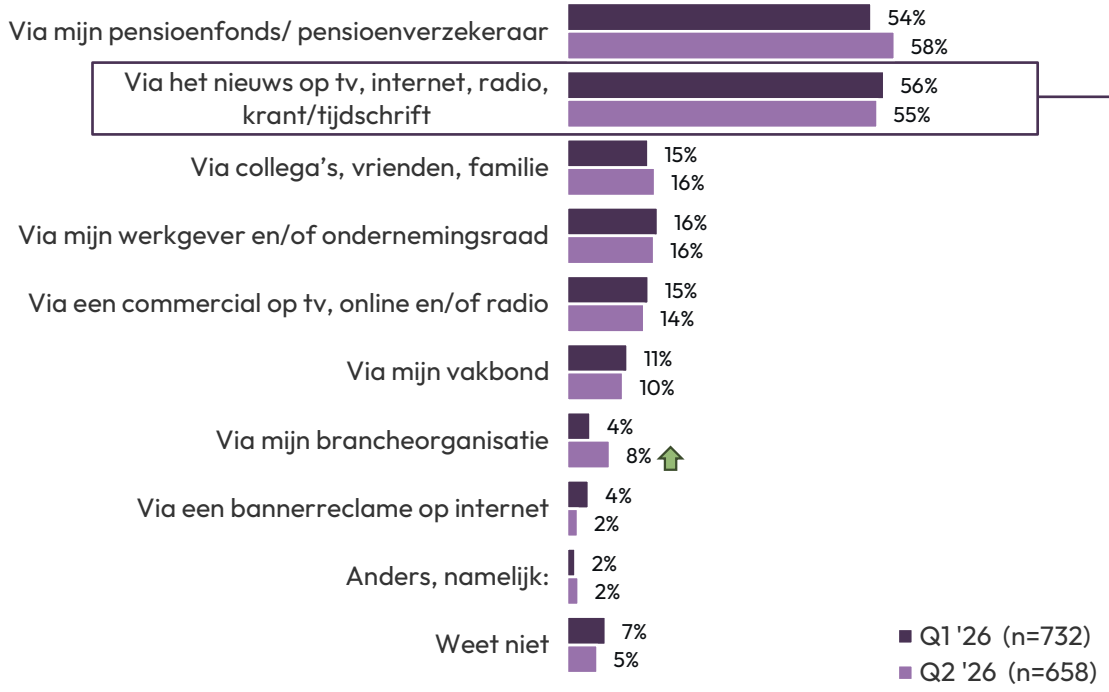
De voornaamste bronnen in bekendheid met de stelselwijziging zijn het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar (58%) en het nieuws (55%).

Iets vaker dan vorig kwartaal zijn Nederlanders bekend met de stelselwijziging via de brancheorganisatie (8% vs. 4%).

Nederlanders die via het nieuws hebben gehoord over de veranderingen, geven het televisienieuws (60%) als voornaamste nieuwsbron.

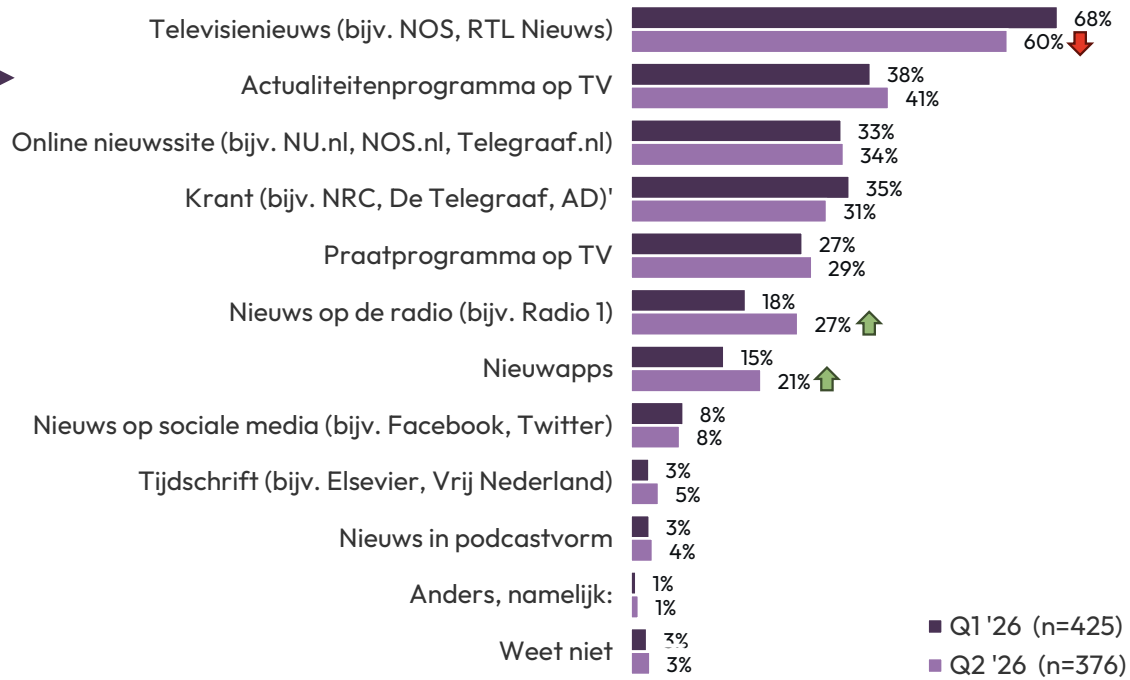
Vaker dan vorig kwartaal vernamen ze hierover via radionieuws (27% vs. 18%) of nieuwsapps (21% vs. 15%) en minder vaak via televisienieuws (60% vs. 68%).

Weet je ook nog waar of van wie je iets hebt gehoord over veranderingen aan het pensioen in Nederland?

Link naar tabel bron van bekendheid

Je geeft aan dat je (o.a.) via het nieuws hebt gehoord over veranderingen in het pensioen. Welke nieuwsbron was dit?

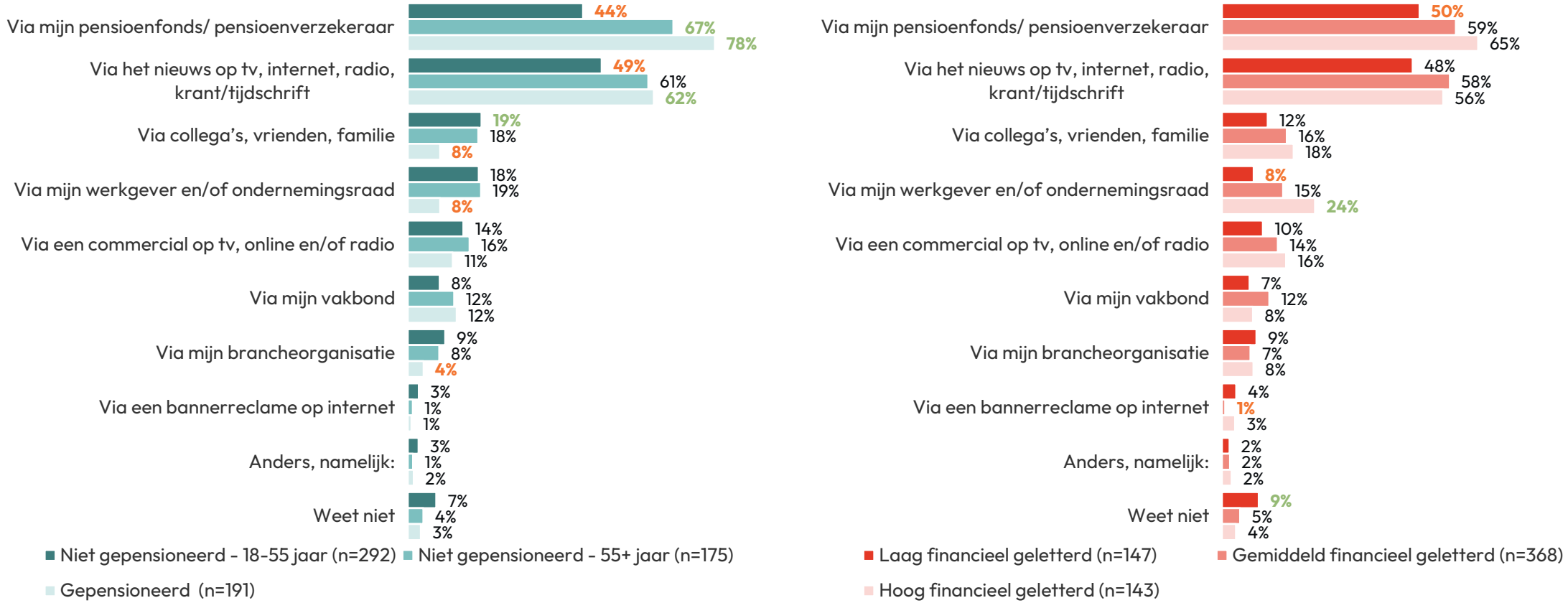

Link naar tabel nieuwsbron

= significant hoger t.o.v. vorig kwartaal
= significant lager t.o.v. vorig kwartaal

55-plussers en gepensioneerden hoorden vaker over veranderingen via het pensioenfonds of het nieuws; 18-55 jarigen vaker via collega's, vrienden of familie

Weet je ook nog waar of van wie je iets hebt gehoord over veranderingen aan het pensioen in Nederland?

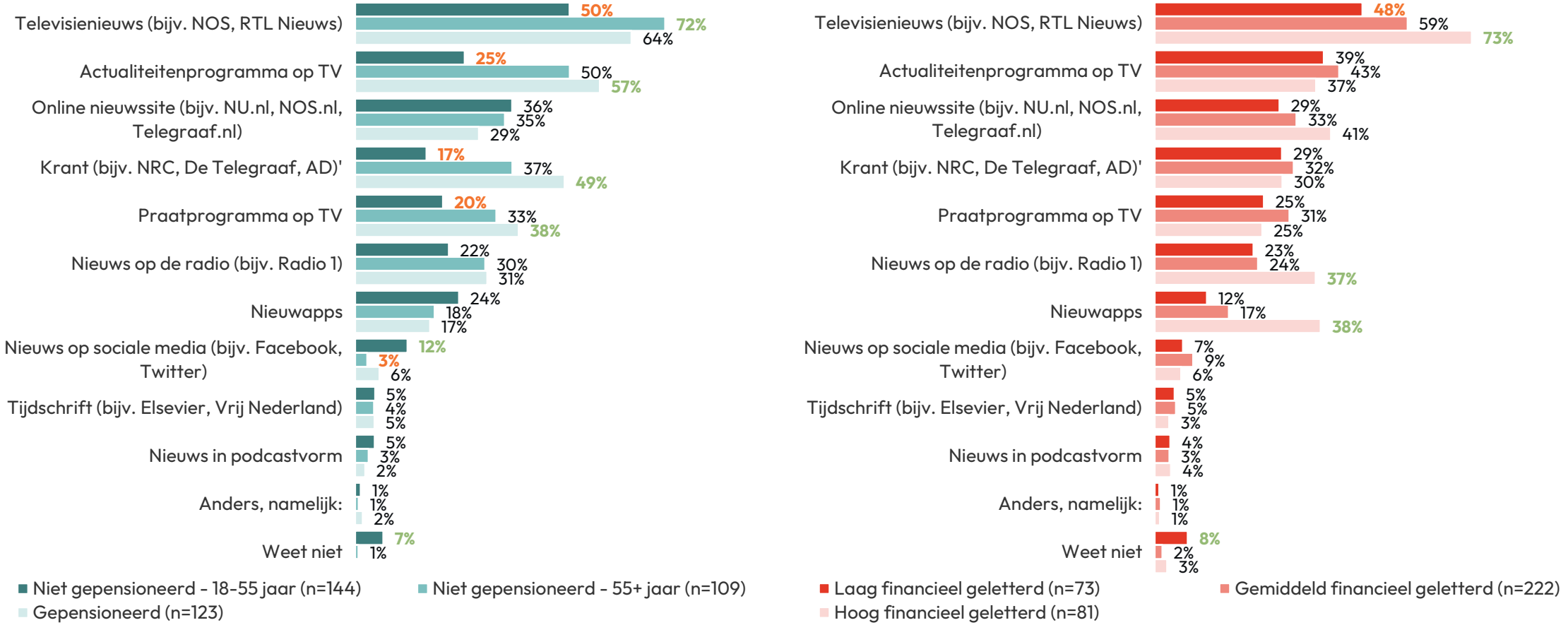
Link naar tabel bron van bekendheid wel/niet gepensioneerd

Link naar tabel bron van bekendheid mate van financieel geletterdheid

Groen = significant hoger t.o.v. de rest van Nederland
Oranje = significant lager t.o.v. de rest van Nederland

18-55-jarigen hoorden vaker over de veranderingen via sociale media; 55-plussers en gepensioneerden vaker via TV of krant

Je geeft aan dat je (o.a.) via het nieuws hebt gehoord over veranderingen in het pensioen. Welke nieuwsbron was dit?

Link naar tabel nieuwsbron wel/niet gepensioneerd

Link naar tabel nieuwsbron mate van financieel geletterdheid

Groen = significant hoger t.o.v. de rest van Nederland
Oranje = significant lager t.o.v. de rest van Nederland

Resultaten

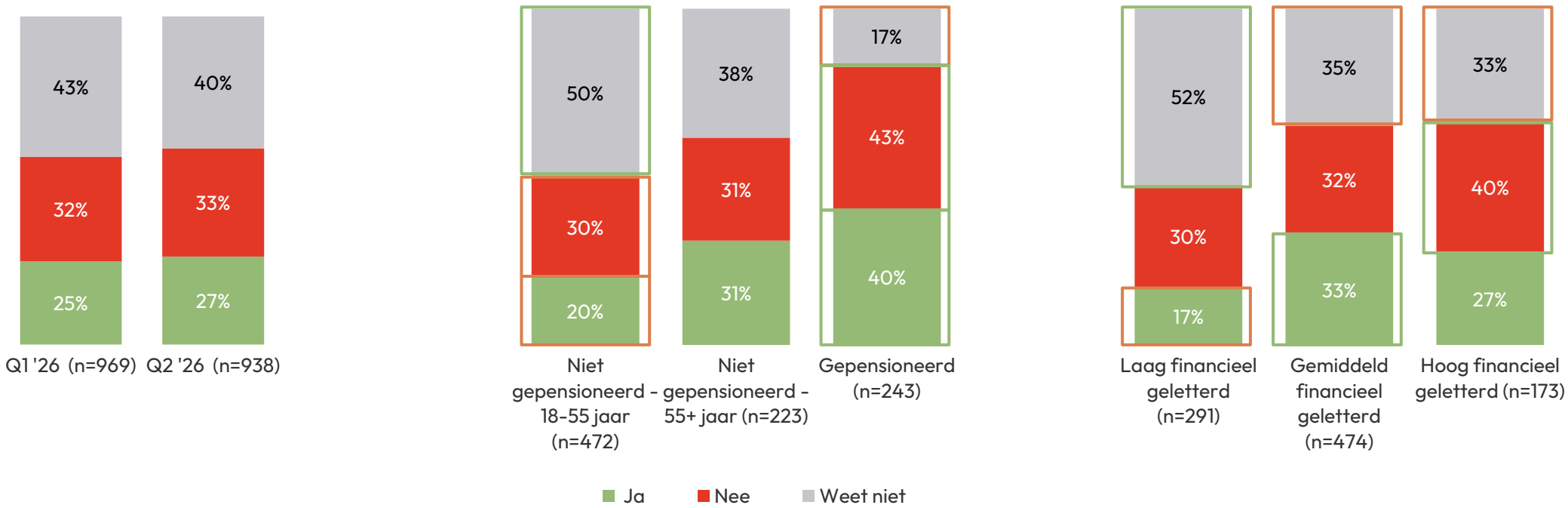
Pensioen aangepast o.b.v. nieuwe regels?

Aandeel Nederlanders dat aangeeft dat zijn eigen pensioen is aangepast volgens de nieuwe regels blijft gelijk: volgens een kwart is het eigen pensioen aangepast

Een kwart (27%) van de Nederlanders denkt dat hun eigen pensioen al is aangepast volgens de nieuwe pensioenregels. Of hun pensioen daadwerkelijk al is aangepast, weten we niet zeker. Dit aandeel is even groot als vorig kwartaal.

Gepensioneerden (43%) en hoog financieel geletterden (40%) geven vaker dan de andere groepen aan dat hun pensioen al is aangepast. 18-55 jarigen en laag financieel geletterden zeggen vaker niet te weten of hun pensioen is aangepast (resp. 50% en 52% 'weet niet').

Is (één of meer van) jouw pensioen(en) al aangepast volgens de nieuwe pensioenregels?

Link naar tabel pensioen aangepast aan nieuwe regels

Link naar tabel wel/niet gepensioneerd

Link naar tabel mate van financieel geletterdheid

Groen = significant hoger t.o.v. de rest van Nederland
Oranje = significant lager t.o.v. de rest van Nederland

= Nieuwe 0-meting door andere meetmethode

Bijlagen

Tabellen

Tabel – Vertrouwen pensioenstelsel over tijd

Oude meetmethode	Vertrouwen
Q1 '22	5,5
Q2 '22	5,8
Q3 '22	5,6
Q4 '22	5,7
Q1 '23	5,8
Q2 '23	5,7
Q3 '23	5,7
Q4 '23	5,7
Q1 '24	5,7
Q2 '24	5,9
Q3 '24	6,0
Q4 '24	5,9
Q1 '25	5,9
Q2 '25	6,2
Q3 '25	5,9
Q4 '25	6,2

Nieuwe meetmethode	Vertrouwen
Q1 '26	5,7
Q2 '26	5,7

Terug naar de grafiek

Tabel – Vertrouwen pensioenstelsel

	Q1 '26 (n=969)	Q2 '26 (n=938)
Vertrouwen	5,7	5,7
Deelnemer vriendelijk	6,1	6,1
Stabiliteit	6,0	5,9
Duidelijke communicatie	6,0	5,9
Eerlijkheid	5,9	5,9
Competentie	5,2	5,2
Identificatie	5,1	5,1

Terug naar de grafiek

Tabel – Vertrouwen pensioenstelsel wel/niet gepensioneerd

	Q1 '26 (n=969)	Q2 '26 (n=938)
Niet gepensioneerd – 18-55 jaar	5,5	5,4
Niet gepensioneerd – 55+ jaar	5,6	5,7
Gepensioneerd	6,2	6,4

Terug naar de grafiek

Tabel – Vertrouwen pensioenstelsel mate van financieel geletterdheid

	Q1 '26 (n=969)	Q2 '26 (n=938)
Laag financieel geletterd	5,4	5,2
Gemiddeld financieel geletterd	5,7	5,8
Hoog financieel geletterd	6,3	6,3

Terug naar de grafiek

Tabel – Bekendheid pensioen

Kun je aangeven of deze uitspraken waar of niet waar zijn?	Q1 '26 (n=969)	Q2 '26 (n=938)
Het pensioen bestaat uit 3 delen: iedereen krijgt AOW, dit kan worden aangevuld met pensioen via werkgever en met pensioen waar je zelf voor betaalt (% waar)	72%	71%
Pensioen wordt meestal door de werkgever geregeld (% waar)	65%	66%
Zzp-ers hebben op dit moment geen recht op AOW (% niet waar)	51%	49%
Ik kan niets veranderen aan mijn pensioen (% niet waar)	46%	44%
De hoogte van het pensioen wordt vooral bepaald door wat je door de jaren heen inlegt en niet meer door wat (% waar)	42%	42%
In de toekomst gaat iedereen over naar 1 groot landelijke pensioenfonds (% niet waar)	37%	38%
Het pensioen biedt ook plaats aan zzp'ers (% waar)	34%	35%
Er is later minder of geen pensioen meer over voor mensen die nu jong zijn (% niet waar)	36%	35%

Terug naar de grafiek

Tabel – Bekendheid pensioen wel/niet gepensioneerd

Open en lees je alle brieven en e-mails die je ontvangt van je pensioenfond(sen)? (Basis - allen)	Niet gepensioneerd - 18-55 jaar (n=472)	Niet gepensioneerd - 55+ jaar (n=223)	Gepensioneerd (n=243)
Het pensioen bestaat uit 3 delen: iedereen krijgt AOW, dit kan worden aangevuld met pensioen via werkgever en met pensioen waar je zelf voor betaalt (% waar)	64%	78%	84%
Pensioen wordt meestal door de werkgever geregeld (% waar)	62%	70%	73%
Zzp-ers (iemand met een eigen bedrijf zonder ander personeel) hebben op dit moment geen recht op AOW (% niet waar)	42%	59%	58%
Ik kan niets veranderen aan mijn pensioen (% niet waar)	51%	52%	20%
De hoogte van het pensioen wordt vooral bepaald door wat je door de jaren heen inlegt en niet meer door wat (% waar)	39%	41%	49%
In de toekomst gaat iedereen over naar 1 groot landelijke pensioenfonds (% niet waar)	36%	42%	39%
Het pensioen biedt ook plaats aan zzp'ers (% waar)	36%	39%	28%
Er is later minder of geen pensioen meer over voor mensen die nu jong zijn (% niet waar)	27%	43%	48%

Terug naar de grafiek

Tabel – Bekendheid pensioen mate van financieel geletterdheid

Open en lees je alle brieven en e-mails die je ontvangt van je pensioenfond(sen)? (Basis - allen)	Laag financieel geletterd (n=291)	Gemiddeld financieel geletterd (n=474)	Hoog financieel geletterd (n=173)
Het pensioen bestaat uit 3 delen: iedereen krijgt AOW, dit kan worden aangevuld met pensioen via werkgever en met pensioen waar je zelf voor betaalt (% waar)	50%	79%	88%
Pensioen wordt meestal door de werkgever geregeld (% waar)	51%	71%	79%
Zzp-ers (iemand met een eigen bedrijf zonder ander personeel) hebben op dit moment geen recht op AOW (% niet waar)	33%	54%	62%
Ik kan niets veranderen aan mijn pensioen (% niet waar)	33%	44%	66%
De hoogte van het pensioen wordt vooral bepaald door wat je door de jaren heen inlegt en niet meer door wat (% waar)	30%	44%	55%
In de toekomst gaat iedereen over naar 1 groot landelijke pensioenfonds (% niet waar)	29%	37%	54%
Het pensioen biedt ook plaats aan zzp'ers (% waar)	25%	36%	50%
Er is later minder of geen pensioen meer over voor mensen die nu jong zijn (% niet waar)	20%	37%	55%

Terug naar de grafiek

Tabel – Gedrag

Open en lees je alle brieven en e-mails die je ontvangt van je pensioenfond(sen)? (Basis - allen)	Q1 '26 (n=969)	Q2 '26 (n=938)
Open en lees je alle brieven en e-mails die je ontvangt van je pensioenfond(sen)? (% Ja, altijd)	30%	32%
Bekijk je hoe je pensioen ervoor staat door het jaarlijks verstrekte UPO te lezen of door in te loggen op www.mijnpensioenoverzicht.nl? (% Ja, elk jaar)	31%	32%
Heb je je de afgelopen 6 maanden op een andere manier met je pensioen beziggehouden (% Ja)	48%	43%
Heb je zelf wel eens iets veranderd aan je pensioen, bijvoorbeeld extra premie inleggen of het wijzigen van je risicoprofiel? (% Ja)	24%	23%

Terug naar de grafiek

Tabel – Gedrag wel/niet gepensioneerd

Open en lees je alle brieven en e-mails die je ontvangt van je pensioenfond(sen)? (Basis - allen)	Niet gepensioneerd - 18-55 jaar (n=472)	Niet gepensioneerd - 55+ jaar (n=223)	Gepensioneerd (n=243)
Open en lees je alle brieven en e-mails die je ontvangt van je pensioenfond(sen)? (% Ja, altijd)	22%	41%	48%
Bekijk je hoe je pensioen ervoor staat door het jaarlijks verstrekte Uniform Pensioen Overzicht (UPO) te lezen of door in te loggen op www.mijnpensioenoverzicht.nl? (% ja, elk jaar)	20%	50%	47%
Heb je je de afgelopen 6 maanden op een andere manier met je pensioen beziggehouden, bijvoorbeeld door je CAO te lezen of door er met anderen over te praten? (% ja)	39%	56%	41%
Heb je zelf wel eens iets veranderd aan je pensioen, bijvoorbeeld extra premie inleggen of het wijzigen van je risicoprofiel? (% ja)	27%	20%	15%

Terug naar de grafiek

Tabel – Gedrag mate van financieel geletterdheid

Open en lees je alle brieven en e-mails die je ontvangt van je pensioenfond(sen)? (Basis - allen)	Laag financieel geletterd (n=291)	Gemiddeld financieel geletterd (n=474)	Hoog financieel geletterd (n=173)
Open en lees je alle brieven en e-mails die je ontvangt van je pensioenfond(sen)? (% Ja, altijd)	14%	35%	55%
Bekijk je hoe je pensioen ervoor staat door het jaarlijks verstrekte Uniform Pensioen Overzicht (UPO) te lezen of door in te loggen op www.mijnpensioenoverzicht.nl? (% ja, elk jaar)	16%	35%	53%
Heb je je de afgelopen 6 maanden op een andere manier met je pensioen beziggehouden, bijvoorbeeld door je CAO te lezen of door er met anderen over te praten? (% ja)	35%	42%	61%
Heb je zelf wel eens iets veranderd aan je pensioen, bijvoorbeeld extra premie inleggen of het wijzigen van je risicoprofiel? (% ja)	22%	23%	26%

Terug naar de grafiek

Tabel – Bekend met veranderingen

Ben jij bekend met het feit dat er dingen veranderen aan het pensioen in Nederland?	Ja	Nee	Weet niet
Q1 '26 (n=969)	72%	17%	11%
Q2 '26 (n=938)	66%	22%	12%

Terug naar de grafiek

Tabel – Bekend met veranderingen wel/niet gepensioneerd

Ben jij bekend met het feit dat er dingen veranderen aan het pensioen in Nederland?	Ja	Nee	Weet niet
Niet gepensioneerd - 18-55 jaar (n=472)	58%	29%	13%
Niet gepensioneerd - 55+ jaar (n=223)	77%	15%	8%
Gepensioneerd (n=243)	77%	12%	11%

Terug naar de grafiek

Tabel – Bekend met veranderingen mate van financieel geletterdheid

Ben jij bekend met het feit dat er dingen veranderen aan het pensioen in Nederland?	Ja	Nee	Weet niet
Laag financieel geletterd (n=291)	45%	34%	21%
Gemiddeld financieel geletterd (n=474)	76%	17%	7%
Hoog financieel geletterd (n=173)	76%	15%	9%

Terug naar de grafiek

Tabel – Bron van bekendheid

Weet je ook nog waar of van wie je iets hebt gehoord over veranderingen aan het pensioen in Nederland? (Basis - Is bekend met dat er dingen veranderen)	Q1 '26 (n=732)	Q2 '26 (n=658)
Via mijn pensioenfonds/ pensioenverzekeraar	54%	58%
Via het nieuws op tv, internet, radio, krant/tijdschrift	56%	55%
Via collega's, vrienden, familie	15%	16%
Via mijn werkgever en/of ondernemingsraad	16%	16%
Via een commercial op tv, online en/of radio	15%	14%
Via mijn vakbond	11%	10%
Via mijn brancheorganisatie	4%	8%
Via een bannerreclame op internet	4%	2%
Anders, namelijk:	2%	2%
Weet niet	7%	5%

Terug naar de grafiek

Tabel – Nieuwsbron

Je geeft aan dat je (o.a.) via het nieuws hebt gehoord over veranderingen in het pensioen. Welke nieuwsbron was dit? (Basis - Heeft iets gehoord via het nieuws)	Q1 '26 (n=425)	Q2 '26 (n=376)
Televisienieuws (bijv. NOS, RTL Nieuws)	68%	60%
Actualiteitenprogramma op TV	38%	41%
Online nieuwssite (bijv. NU.nl, NOS.nl, Telegraaf.nl)	33%	34%
Krant (bijv. NRC, De Telegraaf, AD)'	35%	31%
Praatprogramma op TV	27%	29%
Nieuws op de radio (bijv. Radio 1)	18%	27%
Nieuwapps	15%	21%
Nieuws op sociale media (bijv. Facebook, Twitter)	8%	8%
Tijdschrift (bijv. Elsevier, Vrij Nederland)	3%	5%
Nieuws in podcastvorm	3%	4%
Anders, namelijk:	1%	1%
Weet niet	3%	3%

Terug naar de grafiek

Tabel – Bron van bekendheid wel/niet gepensioneerd

Weet je ook nog waar of van wie je iets hebt gehoord over veranderingen aan het pensioen in Nederland? (Basis - Is bekend met dat er dingen veranderen)	Niet gepensioneerd - 18-55 jaar (n=292)	Niet gepensioneerd - 55+ jaar (n=175)	Gepensioneerd (n=191)
Via mijn pensioenfonds/ pensioenverzekeraar	44%	67%	78%
Via het nieuws op tv, internet, radio, krant/tijdschrift	49%	61%	62%
Via collega's, vrienden, familie	19%	18%	8%
Via mijn werkgever en/of ondernemingsraad	18%	19%	8%
Via een commercial op tv, online en/of radio	14%	16%	11%
Via mijn vakbond	8%	12%	12%
Via mijn brancheorganisatie	9%	8%	4%
Via een bannerreclame op internet	3%	1%	1%
Anders, namelijk:	3%	1%	2%
Weet niet	7%	4%	3%

Terug naar de grafiek

Tabel – Bron van bekendheid mate van financieel geletterdheid

Weet je ook nog waar of van wie je iets hebt gehoord over veranderingen aan het pensioen in Nederland? (Basis - Is bekend met dat er dingen veranderen)	Laag financieel geletterd (n=147)	Gemiddeld financieel geletterd (n=368)	Hoog financieel geletterd (n=143)
Via mijn pensioenfonds/ pensioenverzekeraar	50%	59%	65%
Via het nieuws op tv, internet, radio, krant/tijdschrift	48%	58%	56%
Via collega's, vrienden, familie	12%	16%	18%
Via mijn werkgever en/of ondernemingsraad	8%	15%	24%
Via een commercial op tv, online en/of radio	10%	14%	16%
Via mijn vakbond	7%	12%	8%
Via mijn brancheorganisatie	9%	7%	8%
Via een bannerreclame op internet	4%	1%	3%
Anders, namelijk:	2%	2%	2%
Weet niet	9%	5%	4%

Terug naar de grafiek

Tabel – Nieuwsbron wel/niet gepensioneerd

Je geeft aan dat je (o.a.) via het nieuws hebt gehoord over veranderingen in het pensioen. Welke nieuwsbron was dit? (Basis - Heeft iets gehoord via het nieuws)	Niet gepensioneerd - 18-55 jaar (n=144)	Niet gepensioneerd - 55+ jaar (n=109)	Gepensioneerd (n=123)
Televisienieuws (bijv. NOS, RTL Nieuws)	50%	72%	64%
Actualiteitenprogramma op TV	25%	50%	57%
Online nieuwssite (bijv. NU.nl, NOS.nl, Telegraaf.nl)	36%	35%	29%
Krant (bijv. NRC, De Telegraaf, AD)'	17%	37%	49%
Praatprogramma op TV	20%	33%	38%
Nieuws op de radio (bijv. Radio 1)	22%	30%	31%
Nieuwapps	24%	18%	17%
Nieuws op sociale media (bijv. Facebook, Twitter)	12%	3%	6%
Tijdschrift (bijv. Elsevier, Vrij Nederland)	5%	4%	5%
Nieuws in podcastvorm	5%	3%	2%
Anders, namelijk:	1%	1%	2%
Weet niet	7%	1%	0%

Terug naar de grafiek

Tabel – Nieuwsbron mate van financieel geletterdheid

Je geeft aan dat je (o.a.) via het nieuws hebt gehoord over veranderingen in het pensioen. Welke nieuwsbron was dit? (Basis - Heeft iets gehoord via het nieuws)	Laag financieel geletterd (n=73)	Gemiddeld financieel geletterd (n=222)	Hoog financieel geletterd (n=81)
Televisienieuws (bijv. NOS, RTL Nieuws)	48%	59%	73%
Actualiteitenprogramma op TV	39%	43%	37%
Online nieuwssite (bijv. NU.nl, NOS.nl, Telegraaf.nl)	29%	33%	41%
Krant (bijv. NRC, De Telegraaf, AD)'	29%	32%	30%
Praatprogramma op TV	25%	31%	25%
Nieuws op de radio (bijv. Radio 1)	23%	24%	37%
Nieuwapps	12%	17%	38%
Nieuws op sociale media (bijv. Facebook, Twitter)	7%	9%	6%
Tijdschrift (bijv. Elsevier, Vrij Nederland)	5%	5%	3%
Nieuws in podcastvorm	4%	3%	4%
Anders, namelijk:	1%	1%	1%
Weet niet	8%	2%	3%

Terug naar de grafiek

Tabel – Pensioen aangepast aan nieuwe regels

Is (één of meer van) jouw pensioen(en) al aangepast volgens de nieuwe pensioenregels?	Ja	Nee	Weet niet
Q1 '26 (n=969)	25%	32%	43%
Q2 '26 (n=938)	27%	33%	40%

Terug naar de grafiek

Tabel – Pensioen aangepast aan nieuwe regels wel/niet gepensioneerd

Is (één of meer van) jouw pensioen(en) al aangepast volgens de nieuwe pensioenregels?	Ja	Nee	Weet niet
Niet gepensioneerd - 18-55 jaar (n=472)	20%	30%	50%
Niet gepensioneerd - 55+ jaar (n=223)	31%	31%	38%
Gepensioneerd (n=243)	40%	43%	17%

Terug naar de grafiek

Tabel – Pensioen aangepast aan nieuwe regels mate van financieel geletterdheid

Is (één of meer van) jouw pensioen(en) al aangepast volgens de nieuwe pensioenregels?	Ja	Nee	Weet niet
Laag financieel geletterd (n=291)	17%	30%	52%
Gemiddeld financieel geletterd (n=474)	33%	32%	35%
Hoog financieel geletterd (n=173)	27%	40%	33%

Terug naar de grafiek

Bijlagen

Onderzoeksverantwoording

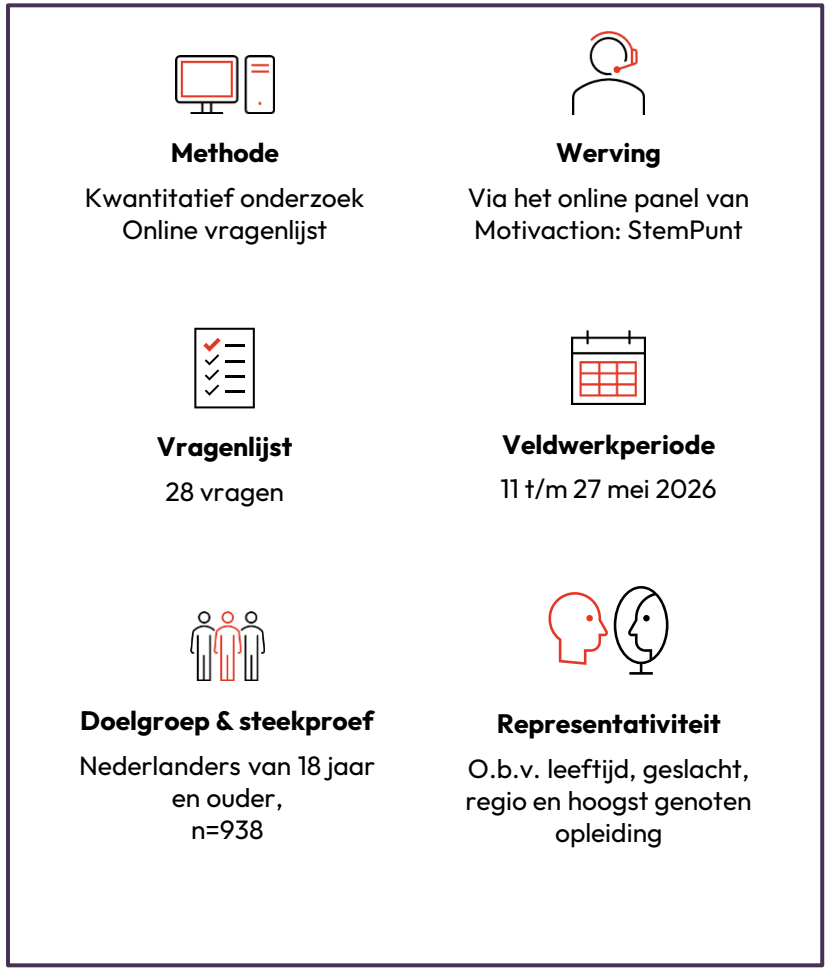
Bijlage - Onderzoekstechnische informatie

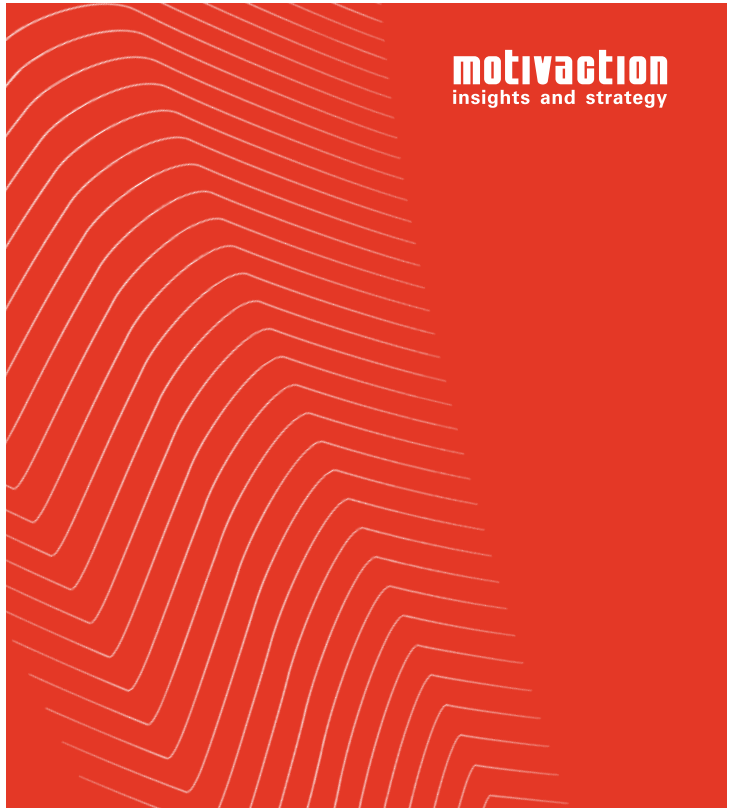
Doelgroep, steekproef en representativiteit
Het onderzoek is online uitgevoerd onder het ISO-20252:2019-gecertificeerde panel van Motivaction: Stempunt. Respondenten kregen een online vragenlijst die zij op een zelf gekozen moment konden invullen.

Voor het onderzoek is een representatieve steekproef getrokken van Nederlanders van 18 jaar en ouder. *n=938* respondenten vulden de vragenlijst volledig in.

De steekproef is representatief voor leeftijd, geslacht, regio en hoogst genoten opleiding. Representativiteit is verkregen door RIM-weging. De Gouden Standaard van het CBS diende hierbij als ijkbestand.

Vragenlijst, dataverzameling en veldwerkperiode
De vragenlijst is in samenwerking met SZW opgesteld en bestaat uit 28 vragen. Het veldwerk is uitgevoerd tussen 11 t/m 27 mei 2026.

Auteursrecht

Het auteursrecht op dit rapport ligt bij de opdrachtgever. Voor het vermelden van de naam Motivaction in publicaties op basis van deze rapportage - anders dan integrale publicatie - is echter schriftelijke toestemming vereist van Motivaction International bv

Beeldmateriaal
Motivaction heeft datgene gedaan wat redelijkerwijs van ons verwacht kan worden om de rechthebbenden op beeldmateriaal te achterhalen. Mocht u desondanks menen recht te kunnen doen gelden op gebruikt beeldmateriaal, neem dan contact op met Motivaction.

Pers- en publicatiebeleid
Het vermelden van de naam van Motivaction in persberichten en/of andere publicaties over door Motivaction uitgevoerd onderzoek is gebonden aan een aantal voorwaarden, zoals vastgelegd in ons Pers- en publicatiebeleid.

meer zien
meer weten
meer betekenen

motivaction
insights and strategy

Motivaction International bv
Marnixkade 109F
1015ZL Amsterdam

Postbus 15262
1001MG Amsterdam

020 589 83 83

info@motivaction.nl
www.motivaction.nl